

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felcélzó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obáltyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 8.

MEGJELENIK MINDENNAF, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 159. szám.

Péntek, 1920 július 23.

Az egész világon

nincsen ma egyetlen egy olyan államférfi, aki az idők nagyságához volna mérve. Egyetlen egy sem, aki az átlagon fölül emelkedne és megértené a kort, melynek véletlene őt lökte milliók élére. A régi világ emberei ezek mind, akik nagyképi fecsegések, üres formások, hizelgések és önzések közt nevelkedtek és ezek árán lettek népek és világok vezetői. A gondolkodó ember közel áll a kétségbeeséshez, ha figyelmesen nézi azt, ami történik. Kicsinyes, egyéni érvényesülések döntenek el sokszor trónok és nemzetek sorsát. Mindegyik tülekszik és mindegyik fél, hogy éppen ő nem fog belekerülni a világtörténelembe. Minek áztatjuk magunkat azzal a hazugsággal, hogy a háboru tisztító vihara jótékonyan hatott az emberi lelkekre. Hogy a szenvedés szunnyadó értékeket váltott ki a szivekből. Képmutatás ez mind! Négy év rettenetes vérfolyamai és hullahegyek ezrei nem tudták az emberek vezetőit meggyőzni arról, hogy sohasem a vezér a fontos, hanem maga a nép az.

Az emberi történelem egy megáradt folyamhoz hasonlít, melynek zugva, harsogva rohanó megáradt habjai szálfákat, óriási sziklékat, hullákat, szemetet görgetnek maguk előtt. Amíg a víz ereje mozgatja ezeket a viz színén táncoló tárgyakat, mindenki őket látja olyan imponálóan félelmeteseknek. De ha a hullám a partra dobja ki ezeket a koloncokat, akkor látszik csak, hogy nem ezek voltak a félelmetesek, hanem maga a — víz! A felszínen uszó emberek, emberi intézmények lehetnek egy ideig imponálóak, de a hatalmas, mindent átalakító erő — mégis csak a víz. A nép! A melyről a mai államférfiak még mindig azt tudják csak, hogy ő miattuk van! A ma államférfiai nem érzik, hogy a ma a rejtelmes keletről, észak sivar vidékeiről, nyugatról, délről Pekingből, New-Yorkból, Breszt-Litowszkból — a világ minden tájáról vihart ordít, az a néperő, amely érvényesülni akar. Az államférfiak pedig csak ülnek esendesen puha, kényelmes karszékükben és cirkalommal csinálják a világtörténelmet.

Talán sohasem volt annyira találó ama híres római Cezar mondása: „Fiam el sem képzeled, milyen kevés bölcsességgel kormányozzák a világot!”

Jász.

LENGYELORSZÁG ÉLET-HALÁL HARCA.

A lengyelek, mint már jelentettük, elfogadták a legfelsőbb tanács javaslatát az Oroszországgal való fegyverszünetről. A közvetítést tudvalevően az angol kormány végzi. A feltételeket néhány nappal ezelőtt abban a formában terjesztették, hogy Lengyelország köteles visszavonulni a Grodno Przemysl-vonalra. Ez azt jelentené, hogy Lengyelország elveszti Kelet-Galiciát. Mint a „Neues Wiener Tagblatt“ jól informált helyről értesül, ez a hír alaptalan. A lengyel hadseregnek a Bug és a Zgruc vonalára kell visszavonulnia, tehát Galiciának a régi Oroszország felé eső határára. Ez a legnagyobb engedmény, amelyre Lengyelország hajlandó. Arról tehát nincs szó, hogy Kelet-Galiciáról lemond.

London. A „Daily Telegraph“ jól értesült forrásból közli, hogy Oroszország Anglia intervencióját a lengyelek és oroszok között visszautasította. Oroszország kijelentette, hogy erre a szerepre egy nemzet sem vállalkozhatik. Ha Lengyelország békét akar, ezt a készségét csak ki kell jelentenie. Oroszország minden pillanatban hajlandó vele békét kötni. De a közvetítéseket Szovjetország kénytelen visszautasítani.

Páris. A szövetségesek békefeltételei az orosz-lengyel háboru beszüntetésére nagy elkeseredést váltottak ki egész Lengyelországban. Grabsky miniszterelnök állása megrendült. Utóda valószínűleg Darniszky lesz.

London. A „Daily News“ szerint Oroszország jelenlegi hadserege három millió ember. A hadsereg főparancsnoka Kamenyev.

Moszkva. A lengyel csapatok visszavonulásuk alkalmával számos helyen pogromot rendeztek. Popoviciben huszonhat zsidót mészároltak le. Kiew környékén a falvakat gyújtották föl és belekergették az égő házakba a zsidókat és a parasztokat.

Amsterdam. A „Times“ jelentése szerint az orosz kormány nem jelentette ki készségét az angol kormánynak arra nézve, hogy a béketárgyalásokat a szomszéd államokkal Breszt-Litowszkbán tartásuk meg.

Berlin. Kopenhágai lapok jelentik, hogy Csicserin orosz megbízott hajlandó megkezdni a lengyelekkel a béketárgyalásokat. Az orosz bolsevik vezérek egy része követeli Varsó azonnali megszállását.

Wien. Ideérkezett jelentések szerint a lengyel hadsereg helyzete teljesen megrendült. A lengyelek megkezdették Varsó kiűrését.

BEOGRADI HIREK.

Beograd. Prágai jelentések szerint a cseh cukorgyárak a cukor detail eladását mindenfelé beszüntették. A cukorgyárak ténykedésének az az oka, hogy a cseh kormánynak módot akarnak nyújtani rekompenciós szerződések kötésére. Így Jugoszláviával már folynak a tárgyalások a cukorellátás ügyében. Jugoszlávia csereképpen nagymennyiségű cukrot fog kapni.

Beograd. A vasutügyi minisztérium 20725—920. számú rendeletével a vasuti személyszállítás tarifáját augusztus 1-től, a teheráru tarifáját augusztus 15-től kezdődően 100%-kal felemeli.

Beograd. Tekintettel a rokkantak el látásának nehéz ügyére, a vasutügyi minisztérium elhatározta, hogy a vasuti és hajóállomások vendéglőit a rokkantaknak engedni át.

Beograd. A gazdasági miniszteri bizottság dr. Velizár Jankovity miniszter javaslatára a kukorica kiviteli vámját 60 dinárról 20 dinárra szállította le.

Beograd. A parlament megsemmisítette a szőlőtulajdonosokat terhelő boradórendeletet, amely ellen a parlamentben a néppárt fejtett ki erős ellenállást. A kormány végül elfogadta a néppárt javaslatát és a boradót a fogyasztókra vetette ki.

KUN BÉLA LETARTÓZTATÁSÁT KÉRIK A NÉMET KORMÁNYTÓL.

Budapest. Mivel hírek szerint Kun Béla Ausztriából Németországon át megy Moszkvába, gróf Teleki miniszterelnök a német kormányhoz fordul és tőle kéri, hogy Kun Bélát tartóztassa föl útjában.

ÖSSZEESKÜVÉS D'ANNUNZIO ELLEN.

Fiumében nagy összeesküvést fedeztek föl, amelynek az volt a célja, hogy elfogják D'Annunziót és a Fiume blokádjában résztvevő hajók egyikére vigyék. Az összeesküvők között magas állású tisztviselők is vannak. Az összeesküvők foglalkoztak D'Annunzio meggyilkolásával.

KRASSIN VISSZA MEGY LONDONBA

London. Rewalba befutott egy angol torpedónaszád, amely Krassin orosz delegátust és kíséretét Angliába fogja vinni.

A PRINZ EUGEN PÁNCÉLOS SORSA.

A békeszerződés értelmében a volt magyar-osztrák tengerészeti egyik legnagyobb egysége, a Prinz Eugen, a franciáknak jutott. A hajó 20.000 tonnás és 12 db 305 mm. ágyu volt rajta.

FRANCIAORSZÁG AZ IDEGEN GABONABEHÓZATAL ELLEN

készül intézkedéseket tenni. Az idegen gabonabehozatal meggátolása, az intéző körök véleménye szerint, egyik legbiztosabb módja a frank megjavításának. Egyelőre ez év október elsejétől kenyérbélyegyet szándékoznak életbeléptetni. Így tartják elérhetőnek a gabonamennyiség redukálását és ezzel a francia valuta értékének az emelkedését.

BOLSEVISTA ÖSSZEESKÜVÉS AMERIKÁBAN.

Amerikában nagy bolsevista összeesküvésről rántották le a leplet. Az összeesküvés számai egész Moszkváig vezetnek. Az orosz népbiztosok az amerikai négerek között akarták a bolsevizmust terjeszteni. Egy Malkin nevű orosz ügynök mint tengerész jutott be Amerikába, ahol a magával hozott gyémántok eladásával akarta a propagandához szükséges pénzt megszerezni.

AUSZTRIA KOMMÜNİKÉJE RATKERSBURG MIATT.

Wien. Az osztrák kormány kommunikét bocsátott ki, melyben kijelenti, hogy Jugoszlavia a St.-Germain-i békeszerződés ratifikációja dacára sem üríti ki Ratkersburgot és környékét, mely a szerződés szerint Ausztria tulajdona. Jugoszláviának ez az eljárása a békeszerződés megszegésére vezet. Az osztrák kormány elhárít magáról minden felelősséget egy esetleges fegyveres konfliktus esetén.

KUN BÉLA MÁR OROSZORSZÁGBAN VAN?

London. Angol lapjelentések szerint Kun Béla Moszkvába érkezett.

A KINAI ZAVARGÁSOK.

London. Pekingi jelentések szerint a városban teljes pánik uralkodik. A város kapuit bezárták, hogy a csapatok betörését megakadályozzák. Peking vidékén egy teljes divizio katonasága garázdálkodik, kik a frontról szöktek meg. A szökevény csapatok a Han-ku vasut mentén a reguláris csapatokat visszavonulásra készítették. A hatalomért való versengés a két párt között hatalmassá fejlődött. A már előfordult összeütközések miatt Pekingben kihirdették az ostromállapotot. A pekingi kikötőbe külföldi hadihajók futottak be. A helyzet igen komoly. A kínaiak ezer számra hagyják el a fővárost, hogy biztonságba helyezzzék magukat. A két párt csapatai között minden pillanatban összeütközésre kerülhet a sor.

OLASZ VÁLASZTÁSOK AZ OKKUPÁLT TERÜLETEKEN.

Trieszt. Giolitti miniszterelnök hosszú tárgyalásokat folytatott Mosconival az okkupált területek kormányzójával. Terv szerint az okkupált területeken rövidesen megejtik a politikai választásokat. Mosconi ezeknek az ügyeknek a vezetésére teljes hatalma megbízást fog kapni.

RÖVID HIREK.

A novisadi rokkant egyesület Bácska, Bánát és Baranya területére dohánynagyárudát kapott.

A monopolizáció a cigaretta és dohány előállítását 50%-kal fokozta.

A zagrebi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Bácska és Bánát területén a postautalvány be- és kifizetések koronákban teljesítendőek.

Stromfeld

pörében kimondták az ítéletet. — Három évi sulyos börtön. — Stromfeld védőbeszéde.

Pontban kilenc órakor nyitotta meg Rácztábornok elnök a mai főtárgyalást. Stromfeld Aurél ezredes rögtön belekezdett védőbeszédébe.

— Az ügyész ur azt mondta, hogy féltelen ambíció vezette minden tettemet. Nem egészen helyes ez a kifejezés. Fanatikus ambíció vezetett, ez azonban nem a személyem előtérbe helyezésében nyilvánult, hanem abban a fanatizmusban, hogy az országomon, hazámon, bajtársaimon akartam segíteni. Ez vezetett minden cselekedetemben.

Két részre van osztva a vád. A Károlyi-kormány alatt közcsendháborítást, a proletárdiktatura alatt felségárulást követtem el. A Károlyi-kormány alatti működésem két pontját tette az ügyész váddá. Először azt, hogy a tisztj szakszervezetnek tagja lettem, másodsor hogy nem elég eréllyel dolgoztam a destrukció ellen.

Segíteni sokféleképpen lehet. Én azt az utat választottam, hogy a szociáldemokratákat támogatva a forradalom balra való kilengését megakadályozom. Helyteleníteni ezt a cselekedetemet nem lehet. Állom is érte a felelősséget.

Hogy nem védekeztem kellő eréllyel a destrukció ellen? Erre tulajdonképpen választ adni nem is szükséges.

Én öklöt próbáltam magamnak teremteni, nem én vagyok az oka, hogy ez nem sikerült.

Az ügyész ur kijelentése szerint el kellett volna szöknöm, otthagynva feleségemet, lakásomat, öcsém két ártatlan gyermekét, mindenemet. Nem szöktem el. Budapestre jöttem, abban a hitben, hogy talán most is sikerül a keserű poharat kikerülni. Az az éjszaka, amelyet senkinek sem kívánok, időt adott nekem a gondolkodásra. Engedelmeskedtem. Használok én akkor, ha személyemet feláldozom?

Semmit sem használok ezzel a hazámnak, mert talán még rosszabb embert választanék, mint én. A tisztikarnak pedig határozottan ártok, velem együtt rántom be őket a szerencsétlenségbe. Tudtam én, hogy nem mindenkinek szájaíze szerint cselekszem.

Nagyobbítottam-e a bellázadás veszélyét? En összeállítottam magamnak egy törzset, amely nem állott bolsevistákból. Magam mellé vettem azokat, akiket ellenforradalmárnak tudott mindenki. Tettem ezt, hogy legyen egy fix pontom, amelybe kapaszkodhatom. Parancsnokaim mindig az én intencióim szerint dolgoztak.

Az ügyész ur azt mondhatná, nagyobbított a győzelmekkel a diktatura ereje. A diktatura nem volt más, mint budapesti proletárdiktatura. Egy kis pohárban volt a vörös méreg. Ezt a mérget akartam a területszerzéssel fölhighítani és meghalványítani. A bolsevisták hadserege sohasem volt osztályhadsereg, csak az erről szóló rendeletek.

Térv az, hogy a tisztikar vezetése alatt fegyelmezett hadsereggel az ellenség ellen dolgoztam.

Az ügyész ur azt mondta, büneselkémény csak akkor forog fenn, ha a vádlottat gonosz szándék vezet. Gonosz szándék vezetett-e engem akkor, amikor a szakszervezetbe beléptem. Amikor objektív hadsereget akartam. Mikor az anarchiától akartam hazámat megmenteni, mikor fegyelmeztem az embereket?

Nem hiszem, hogy van aki nyugodt lelkiismerettel állítja, hogy engem tényleg gonosz szándék vezetett.

Több mondanivalóm nincs. Tizenegy hónapi kálvária-járás után ideérkeztem. Kérem a kálvária befejezését.

Rácztábornok elnök a tárgyalást befejeztetnek nyilvánította. Majd a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

A bíróság hétfőn hirdette ki az ítéletet,

mely szerint Stromfeld Artur ezredest a bíróság a zendülés, lázadás és vétsége alól fölmentette, de a bellázadásban, felségárulásban vétkesnek mondja ki és ezért ezre, desi rangjának, összes kitüntetései elvesztésére és három évi sulyos börtönre ítéli hetenkint egy böjtnappal. A vizsgálati fogsággal három hónapot kitöltöttek vettek.

HIREK.

***

Lapunk olvasóihoz.

Az ujságpapír árában legutóbb beállott nagy emelkedés, illetőleg az a körülmény, hogy régebben beszerzett papirkészletünk, amely eddig lehetővé tette, hogy a „Torontál” a Vajdaság legolcsóbb lapja volt, most elfogyott, továbbá a nyomdai munkásoknak adott munkabéremelés arra kényszerít bennünket, hogy a „Torontál” példányonkénti eladási árát helyben és vidéken lapunk 161-ik, vasárnap megjelenő számától kezdve 2 koronára emeljük föl. Nem akarjuk más közszükségleti cikkek árával összehasonlítani az ujság árát, hiszen a napilapokat, a sajtót kétszeres felelősség terheli, hogy maguk árdrágítókká ne váljanak, csupán arra mutatunk rá, hogy ugy a belföldön, mint a külföldön a napilapok ára már mindennél 2 korona. A subotici lapok már hónapok óta 2 koronába kerülnek és ugyanez a helyzet pld. a román területen megjelenő magyar lapoknál. Az olvasóközönség méltányosságára és megértésére apellálunk tehát, amikor ezt az áremelést bejelentjük. Azt felesleges hangoztatnunk, hogy minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy jól szerkesztett pontos és gyors hírszolgálatot rendelkező lapot adjunk továbbra is olvasóink kezébe. Lapunk előfizetési ára tehát a mai naptól kezdve negyedévre 120 korona, egy óra 40 korona, az egyes példányok ára 2 korona.

***

Házasság. Kolos Mihály és Kálmán Margit folyó hó 18-án Uzdinban házasságot kötöttek.

Dr. Winter Lajos és Dalmát Aranka 22-én délelőtt házasságot kötöttek.

Felhívás. A hadirokkantak egyesületétől Veliki Beeskerek. A hadirokkantak egyesületének igazgatósága ezuton értesíti a n. é. közönséget a hadirokkantak szervezkedéséről. A hadirokkantak egyesületébe 208 hadirokkant tag és 66 elesett harcos családja iratkozott be eddig. Az igazgatóság felhívja Veliki Beeskerek város n. é. közönségét, hogy a fentemlített egyesülethez minél többen mint tiszteletbeli, jóltevő, segítő és mint alapító tagok csatlakozzanak, hogy ezáltal az igazgatóság segítségére legyenek a tagok segélyezésében, akik a háboruban szerencsétlenül jártak és egész életükre munkaképtelenné váltak. Az igazgatóság reméli, hogy a n. é. közönség ezen felhívásnak eleget fog tenni és az igazgatóságot támogatni fogja, hogy tagjai inséges helyzetén segítsen. A Hadirokkantak Egyesületének Igazgatósága, a régi város háza épületében.

Tisztujtás a novisadi Lloydban. A novisadi Lloyd tisztujtó gyűlését július 4-én tartotta meg. Az új tisztviselők névsora a következő. Elnök: dr. Kobal Iván, a Zadruga Banka vezérigazgatója. Alelnökök: Miroszavlyevics Lázár és Denikovies Vilmos. Igazgató: Urbán Ignác. Titkár és jegyző: Dinovics Dömötör és Hainsky Miklós. Megválasztották még a 24 tagu választmányt, melynek tagjai felelészben szerbek, felelészben magyarok és németek.

A határmegállapító-bizottság Kiszomborban. A határmegállapító entente-bizottság tegnapi reggel érkezett meg Suboticára. Este a bizottság Szegeden át Kiszomborba utazott. A bizottságnak egy angol, egy francia, egy szerb és egy magyar ezredes a tagja.

Az orosz ballejtáncosok a Sokolski Keljon lévő orosz kertben ma és holnap este 9 órakor kabaret-estélyt rendeznek. A belépti jegy ára személyenként 25 korona.

Sztrájkmozgalom az angol alsóházban. Az angol lapok jelentése szerint, az angol alsóház egyik legutóbbi ülésén furesa dolog történt. Az aberdarei kerület munkáspárti képviselője, Stanton, aki valaha bányamunkás volt, azt a kérdést intézte a kormányhoz, amelyet ezen az ülésen Bonar Law képviselt, hajlandó-e javaslatot benyújtani a képviselők fizetésemeléséről, mert a képviselők tulnyomó része nagyon elégedetlen a mai állapotokkal. Felszólalását így fejezte be:

— Van-e tudomása róla a tisztelt miniszter urnak, hogy a Ház több tagja a napokban megalakítja a képviselők szakszervezetét és proklamálni fogja az alsóház sztrájkját, ha követeléseiket nem teljesítik?

Bonar Law általános derűtség közepette kijelentette válaszában, hogy nem igen hisz törvényhozók általános sztrájkjában, de ha valóban sor kerülne rá, szívesen fogadja kihallgatáson a sztrájkoló képviselők bizalmiférfinak a küldöttségét, hogy tanácskozzék velük.

A magyarországi termés számszerű becslése. A magyar földművelési minisztérium most adta ki hivatalosan a buza, rozs, árpa és zab számszerű becslését. Buzával bevett terület 1,554.390 katasztrális hold. A termés kereken átlag 6 mázsa, a várható buzatermés ezek szerint 9,360.204 mázsa.

A rozssal bevett terület 905.884 katasztrális hold, az átlagos termés 5-1 métermázsa, a várható termés eszerint 4,642.961 métermázsa.

Árpából a bevett terület 872.738 katasztrális hold, az átlagos termés 5-4 métermázsa. A várható árpatermés eszerint 4,734.341 métermázsa.

Zabból a bevett terület 598.271 katasztrális hold, átlagos termés 6 métermázsa, eszerint a várható zabtermés 3,570.374 métermázsa.

Ezek az adatok nem ölelik föl a békeszerződés értelmében Magyarországot illető egész területet, hanem csak azokat a vidékeket, amelyek már nem állnak megszállás alatt.

Az amerikai munkáspárt elnökjelöltje. Párisból táviratozzák: Mint Washingtonból jelentik, La Folette szenátor, aki ismert háboruellenes politikus volt, elfogadta az elnöki méltóságra való jelölését. La Folette a munkáspárt jelöltje.

A munkanélküliség leküzdése. A szociálpolitikai minisztérium B. B. B. ügyosztályának egyik legfontosabb törekvése, hogy a Vojvodina területén megszüntesse a munkanélküliséget. Tegnapelőtt a torontali és bácskai érdekeltségek bevonásával a minisztérium ankétet tartott, melynek célja az volt, hogy az ezidőszerű munkanélküli földmunkások helyzetét megvitassa. A minisztérium ugyanis arról értesült, hogy a Vajdaság területén nagyon sok földmunkás van munkanélkül. Az ankétben megállapítást nyert, hogy a munkanélküliségre vonatkozó jelentések adatai kissé túlzottak. A munkátlankok pontos létszámának megállapítására munkásjelölti bizottságok alakulnak, amely bizottságok főcélja az lesz, hogy elsősorban a rész nélkül maradt földmunkásokat juttassák munkához. Minden földmunkást, aki ezeknél a bizottságoknál jelentkezik, a kukorica törésnél, erdőirtásnál és utak megjavításánál föltétlenül munkához juttatnak. A bizottságok az egész Vajdaság területén, községenként alakulnak meg és hatósági ellenőrzés mellett fognak működni. A bizottságok elnökei hivatalból a járási főszolgabírák lesznek, elnökül azonban a főispán, illetőleg az alispán mást is kinevezhet. A komisszió egyébként 6 tagból fog állani, kik közül 3 gazda és 3 munkás.

Ne bántsd a szeplőt. Az amerikai orvosszövetség hivatalos lapja megállapítja, hogy a szeplőt el lehet tüntetni, de — nem érdemes. Fájdalommal, bajjal jár és végül is visszatér. 0.5—1 percentes merkurik

klorid-oldatot kell szerezni, de jól kell vigyázni, hogy hozzáértő orvos vagy patikus készítse, mert különben ugyancsak tönkreteszi az ábrázatot. Ez az oldat gyuladást okoz az arcbán és a bőr lehámlik; ezzel távoznak a szeplők is. Az ugynevezett Hebra-oldat nem vezet célhoz. Okos nő mindenképpen jól teszi, ha nem bántja a szeplőjét.

SPORT

***

Football. A július 20-iki „Torontal”-ban megjelent football eredmények közé becsusztott egy hibás eredmény. T. i. az Obility—Schwäbische nem 0 : 4, hanem 1 : 4 goal arányban mérkőzött. A múlt vasárnapi eredmény pedig Vasas II.—Obility II. nem 1 : 1, hanem 0 : 1. Ami az Obility—Schwäbische mérkőzését illeti, még azt meg kell jegyezni, hogy Obility csapata, amelyik ki volt szemelve, hogy Zsombolyán fog játszani, lemaradt, úgy hogy a csapatnak a fele érkezett meg. Minthogy 5 játékoskal nem lehet a publikum előtt megjelenni, kénytelenek voltunk a kísérőkből egy pár embert felkérni a hézagok betöltésére. Akik készséggel vállalkoztak. Tehát 5 ember I. csapatbeli, egy rosszul lett, a 6-ik. Két oldboyista és a szertárnok, mellékesen megjegyezve azt, hogy a balszélső a centert és a bal összekötőt is helyettesítette. Obility egyik játékosa, aki alakjára nézve elég kisike, sokszor bentrekedt a fűben, úgy hogy bizony nem kis fáradságába került onnan kikászolódni. Kérjük a Zs. S. E. vezetőségét, hogy intézkedjenek a pálya lekasználása iránt, mert ilyen sehol sem található.

Fehér indiánok.

A világ legnagyobb folyójának, a dél-amerikai Amazon-nak folyamvidéke sok helyütt teljesen ismeretlen és ki nem kutatót őserdővilág. Külrőlbelül husz év óta ennek az ismeretlen világnak a feltárásával foglalkozik Amerika egyik legismertebb kutatója, dr. Alexander Hamilton Rice, aki tavaly júliusban hetedszer nyomult be felesége és több amerikai tudós társaságában az Amazon őserdői közé. Mint a new-yorki lapok jelentik, dr. Rice, aki expedíciójával most érkezett vissza New-Yorkba, szenzációs fölfedezést tett: ráakadt a régóta keresett fehér indiánokra, akik még emberevők és legveszedelmesebb ellenségei a tudós kutatóknak.

A találkozás teljesen váratlan volt. Dr. Rice Esmeraldából, amely expedíciójának az operációs bázisa volt, három tudós társa és több benszüllött kíséretében hétnapi kirándulásra indult a folyó mentén, hogy egy eddig ismeretlen kis szigetről térkép-felvételeket készítsen. Célhoz is ért és be is fejezte már a munkáját, mikor a parti sűrűségből egy teljesen csupasz óriás bujt elő, aki nyilvánvalóan indián volt, bár fehér volt a test színe.

Az óriás kiállítására körülbelül kétszáz hozzá hasonló fehér óriás rohant elő a sűrűségből, csupa két méter magas fehér indián. Nyílal és hajítódárdával voltak fel-fegyverkezve. Rice nyomban megállapította, hogy azok közül a veszedelmes emberevő fehér indiánok közül valók, akik időnként leszoktak rontani a hegyek közül ismeretlen hazájukból s Venezuelában, Columbiában és Brazíliában rettegelt ellenségei a benszüllötteknek. Rice megpróbált a fehér indiánokkal beszédbbe ereszkedni, de eredménytelenül. Semmiféle indián dialektusra nem reagáltak, csak vadul ordítottak és fenyegetően rázták a fegyvereiket.

A tudós kutatók erre közéjük löttek revolverből, hogy elriasszák őket. Ez sikerült is. A fehér óriások sietve visszavonultak a sűrűségbe, az amerikaiak pedig gyorsan megindultak kanoéjukban az Amazonon lefelé. Az emberevők csakhamar újra megjelentek és a folyam partján a kanoé után

rohantak. Négy napig kísérte éjjel-nappal ez a veszedelmes társaság, szakadatlanul dárdákat hajigálva a kanoé felé. A negyedik nap estéjén abbahagyták az üldözést és eltűntek a kutatók szeme elől, akik közül szerencsére senki sem sebesült meg.

Rice meg van győződve róla, hogy a mondabeli fehér kannibálok fedezte föl újra, akiket eddigelé csak egy izben láttak, még pedig egy Bahadilla nevű spanyol tengerész-zászlós, aki 1763-ban járt ezen a víréken a spanyol kormány megbízásából. A fehér indiánok, dr. Rice föltévése szerint, a Marki-Ritares nevű indiántörzsnek a szomszédai.

Vel. Beeskereki Ker. Munkásbiztosító Pénztár.

1492—920. sz.

1390

Pályázati hirdetmény.

A szociálpolitikai minisztérium B. B. B. osztályának 1368—1920. sz. rendelete értelmében a megüresedett **pénztári orvosi állásra** a ker. munkásbiztosító pénztár ezennel pályázatot hirdet. Évi összajavalmazás 10.620 korona.

A pályázat feltételei:

1. Hogy a pályázó a Szerb, Horvát és Szlovén királyságnak az állampolgára legyen és hogy a szerb, horvát vagy szlovén nyelvet szóval és írásban bírja.

2. Hogy a pályázó csőd vagy gondnokság alatt ne álljon, hogy a nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt büntetve nem volt, hogy hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet alatt nem áll.

3. Hogy a megfelelő szakképesítéssel rendelkezze (orvosi oklevél).

4. Hogy a pályázó teljesen egészséges legyen, mely körülmény a főorvos hivatalos bizonylatával igazolandó.

5. Hogy a pályázó a pénztár tisztviselőivel rokonságban nem áll.

A pályázati kérvények benyújtására a határidő jelen hirdetmény első közzétételétől számított 8 nap.

Az orvos köteles naponként egy órát a központi rendelőben rendelni és a fekvő betegeket a megjelölt körzetben gyógykezelti.

Ezen állásban való véglegesítés, valamint a nyugdíjra való jogosultság a legközelebbi időben elintézését nyer.

Részletesebb felvilágosítást a hivatalos órák alatt ad a pénztár vezetősége.

Veliki Beeskerek, 1920. évi július hó 6-án.

Dimitrijevitj, **Rakić Lazar,** **Godanyi,**
alelnök. min. megbízottja. igazgató.

Keresek Veliki Beeskerek város területén vagy a környéken, lehetőleg német községben, nagyobb

vendéglőt megvételre

esetleg hosszabb időre bérbe... 1398

A vételár vagy bérösszeg lehet 500.000 K-ig

Piking ügynök, Veliki Beeskerek.

Egy perfekt, üzleti

férfi szakács

ajánkozik nagyobb üzlethez szakácsnak fürdőszeron utáni belepésre... Eövebbet:

Piking ügynöknél, Veliki Beeskerek.

A „Beeskereki Futár” ezentul szombat helyett már pénteken a kora reggeli órákban jelenik meg, hogy vidéki olvasóhoz már szombatra eljusson. Holnapi érdekes tartalmának címeiből felemlítjük a következőket: Czirbusz Géza halálához. Irta dr. Fregoli Vendel. — A középosztály züllése. — A pancsevói érettek. — Enyelgés a Viktória és a Zsombolyai Sport Egylet mérkőzésén. (A lefűtött rugás.) — Mikor szabad csókolózni? — Hasznos tanácsadó. (Szerencétlen nap-e a péntek.) — Közünk maradjon!... (A csintalan segéd.) — A kitagadott koma. — Különös dolgok. — Vékony Náci verse. — A gorilla unokája Regény. (Folytatás.) — Apróságok. — Szerkesztői üzenetek stb. stb. — A lap ára 6 korona.

Fiatal házaspár keres jobb házban
augusztus elsejére 1-2
butorozott szobát
esetleg teljes ellátással.
Szíves ajánlatok Steinitzer-irodába
KRAUSZ GYULA címére kéretnek.

Tisztviselőt vagy **tisztviselőnőt,**

aki a szerb nyelvet szó-
ban és írásban is bírja,
keres helybeli iparvállalat 1294
Ajánlatokat 'Tisztviselő' jellegre a kiadóba kérünk.

50 hold szántóföld

benne foglaltatik 3 hold szőlő is
október hó 1-ével bérbe adatik.
Az ingatlan Veliki Becskerek határán van.
Bővebbet 1399
PIKING ügynöknél Vel. Becskerek.

Benzin, motorin

vas- és fahordókban, hatósági engedély nélkül.
Árak: benzin 35'20 K, motorin (gázolaj)
20 30 K kgja boszna-brodi gyárból, azonnali
szállítás és előrefizetés mellett. Óvadék vas-
hordókért 1500 K, fahordókért 750 K dbonkint.
Danica d. d. za kemičke proizvode
(Danica vegyi ipar rt.) Zagreb—Boszna-Brod.

Gazdász

nagyobb birtok önálló kezelésére
állást keres.

Szíves megkeresések 1386
Fuchs tőzsde Novisad, fő-ut 13. alá kéretnek.

**Irodai
székek**

kerestetnek
megvételre.

1398

Cím a kiadóban.

Egy tisztességes,
jobb családból való
középkorú keresztény
asszony, aki németül beszél,
a takarítást elvégzi
és nagyon jól főzni
tud, f. é. szeptember
1-ére 2 személyhez

kerestetik

Ajánlatok 1394
Hild Margit
ezredes özvegy,
Mramorak (Bánát)
címe küldendő.

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a

Margitta-crémtől

Kapható kizárólag

Nikolić gyógyszerárában

172 Veliki Becskerek, Žitni (Buza) trg.

Ujjonnan épült,

három szoba és mellékhelyiségekből álló

lakóházak,

elfogadható ajánlat mellett eladók. Bővebbet:

PÁNYI és MERSCHBACHER építési vállalatnál
Vel. Becskerek, Voj. Bojovića (Vörösmarty) u.

Keréksinvas

5/30, 6/30, 7/30, 4/33, 5/33, 6/33

és egyéb vasáru kapható

Telefon

311.

Vermes és Gerónél
Novisad (Ujvidék), Petőfi-u. 66.

Arverésen kiadó föld

Kiskoru Rudics Klárának Szanád község
határában, az Arany-hegyen levő

155 katasztrális hold szántóföldje

két tanyával és gazdasági épületekkel f. évi
augusztus hó 1-én Zentán, a városi földadó-
nyilvántartói hivatalban dr. Tripolszky Aladár
közjegyző közbenjötté mellett nyilvános árveré-
sen egy, esetleg több gazdasági évre **haszon-
bérbe fog adatni.** Haszonbéri feltételek meg-
tekinthetők a városi földadónyilvántartónál
Zentán.

1395

Rudics János
földbirtokos, gyám.

Антро колонијална радња

Нафтали М. Леви

БЕОГРАД, Краља Петра у. 44.

Препоручује сву колонијалну робу по нај-
нижим ценама. — Телефон 535.

Engro üzletemben állandóan nagy készletet
tartok fűszerekben és gyarmatárakban, melyek
eladását a legolcsóbb árban ajánlom.

NAFTALI M. LEVI, BEOGRAD

fűszer- és gyarmatáru kereskedése
1256 Kralja Petra ulica 44. — Telefon 535.

42 korona egy kilogramm
elsőrendű, 90 foknál olvadó

TOVOTE (GÉPZSIR)

a Vegyiparnál, Veliki Becskerek.

Eladási iroda nagyban

Kurländer Imre Vel. Becskerek,

Korona-utca 11.

Telefon 35.

Kicsinyben Kurländer fatelep, V.-Becskerek

Strigadica Risztilya (Aradáci) utca. Telefon 89.

Viszontelárusítóknak nagy kedvezmény, ügynököknek magas jutalék.